

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

7. SINIF

5. ÜNİTE: İSLAM DÜŞÜNCESİNDE YORUMLAR

**3. KONU: İslam Düşüncesinde Tasavvufi
Yorumlar**

BİR ÖNCEKİ DERSİMİZDE NELER ÖĞRENDİK ?

İslam düşüncesindeki yorum biçimlerinden;

1) İnançla ilgili
(İtikadi)
Yorumlar

2) Fıkhi
Yorumlar

3) Tasavvufi
Yorumlar

hakkında genel bilgiler öğrendik.

BU DERSİMİZDE NELER ÖĞRENECEĞİZ ?

İslam düşüncesindeki tasavvufi yorum biçimlerinden;

- Mevlevilik

hakkında genel bilgiler öğreneceğiz.

Mevlevilik

- Mevlevilik, Mevlana Celaleddin Rumi'nin görüşleri çerçevesinde oluşmuş tasavvufi bir yorumdur.
- Mevlana Celaleddin Rumi'nin vefatından sonra oğlu Sultan Veled düşüncelerini sistemleştirmiştir.

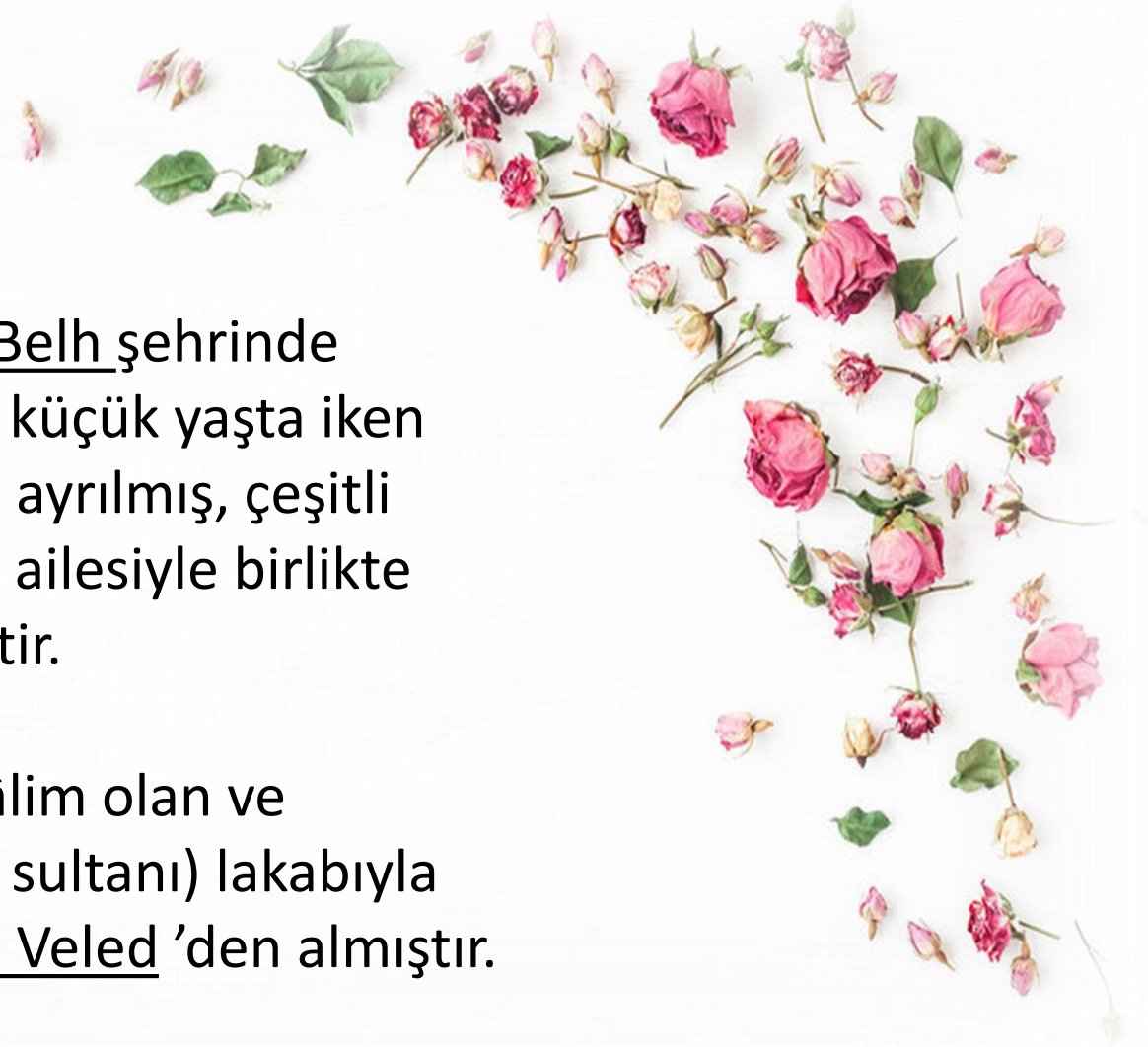
Mevlevilik

- Mevlevilik, insanı Allah'ın(c.c.) yarattığı yüce bir varlık olarak gören ve insanlar arasındaki ortak değerleri ön plana çıkarmaya çalışan bir yorum biçimidir.
- İnsan ve Allah (c.c.) sevgisi, bu yorum biçiminin önemle üzerinde durduğu temel ilkelere dendir.

Mevlevilik

- 1207 yılında Horasan'ın Belh şehrinde dünyaya gelen Mevlana, küçük yaşta iken ailesiyle birlikte buradan ayrılmış, çeşitli yerlere uğradıktan sonra ailesiyle birlikte Konya'ya gelip yerleşmiştir.
- İlk eğitimini, önemli bir âlim olan ve Sultanü'l-Ulema (âlimler sultanı) lakabıyla anılan babası Bahaüddin Veled 'den almıştır.

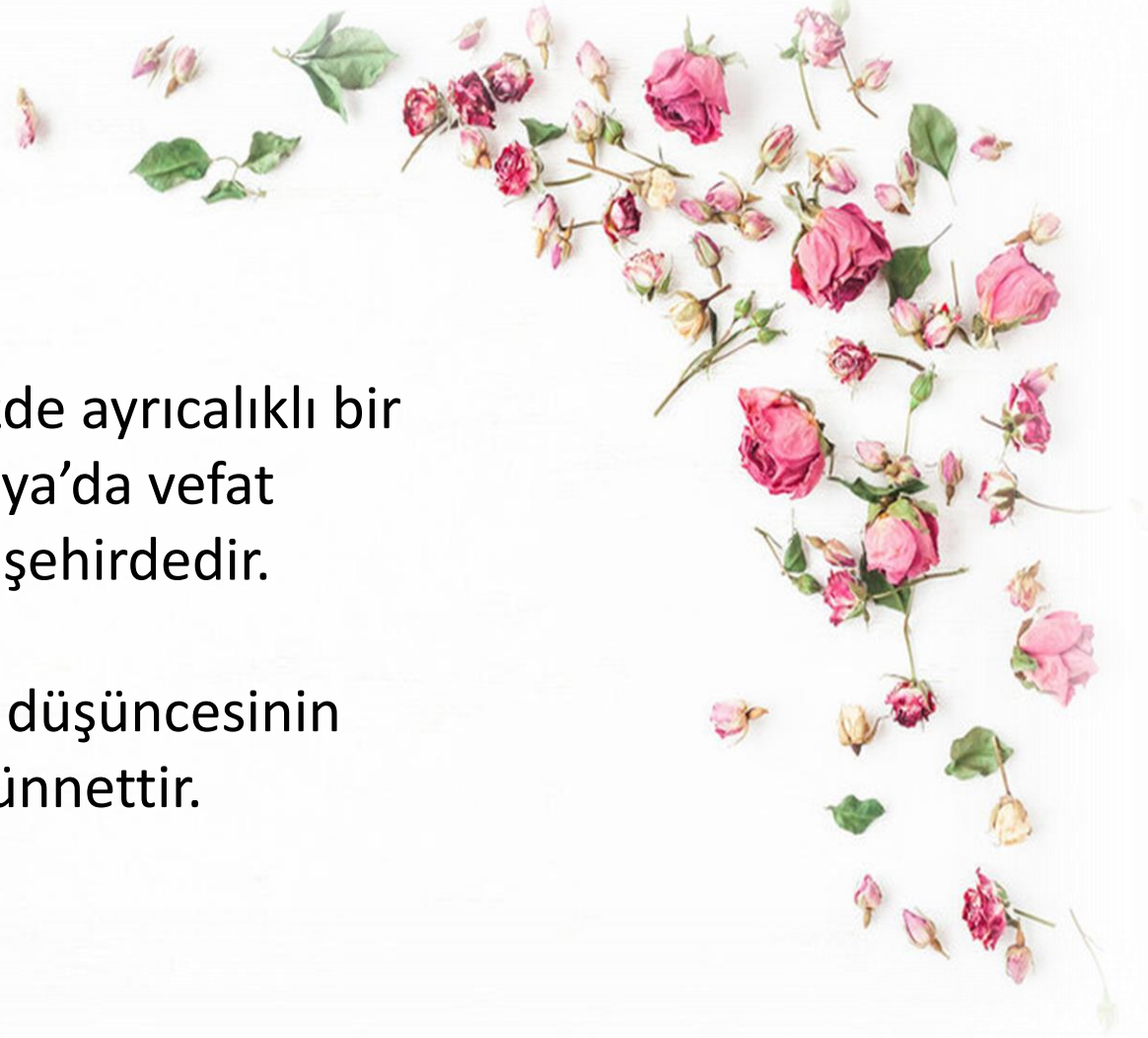
Mevlevilik

- İyi bir eğitim alan Mevlana; Arap dili ve edebiyatı, lügat, fıkıh, tefsir ve hadis gibi ilim dallarında derin bilgi sahibi olmuştur.
- Yazdığı eserler ve ortaya koyduğu görüşlerle yüzyıllardır İslam dünyasında derin etkiler bırakmıştır.

Mevlevilik

- Düşünce ve kültür tarihimizde ayrıcalıklı bir konumu olan Mevlana, Konya'da vefat etmiştir ve onun mezarı bu şehirdedir.
- Mevlana'nın dini-tasavvufi düşüncesinin kaynağı Kur'an-ı Kerim ve sünnettir.

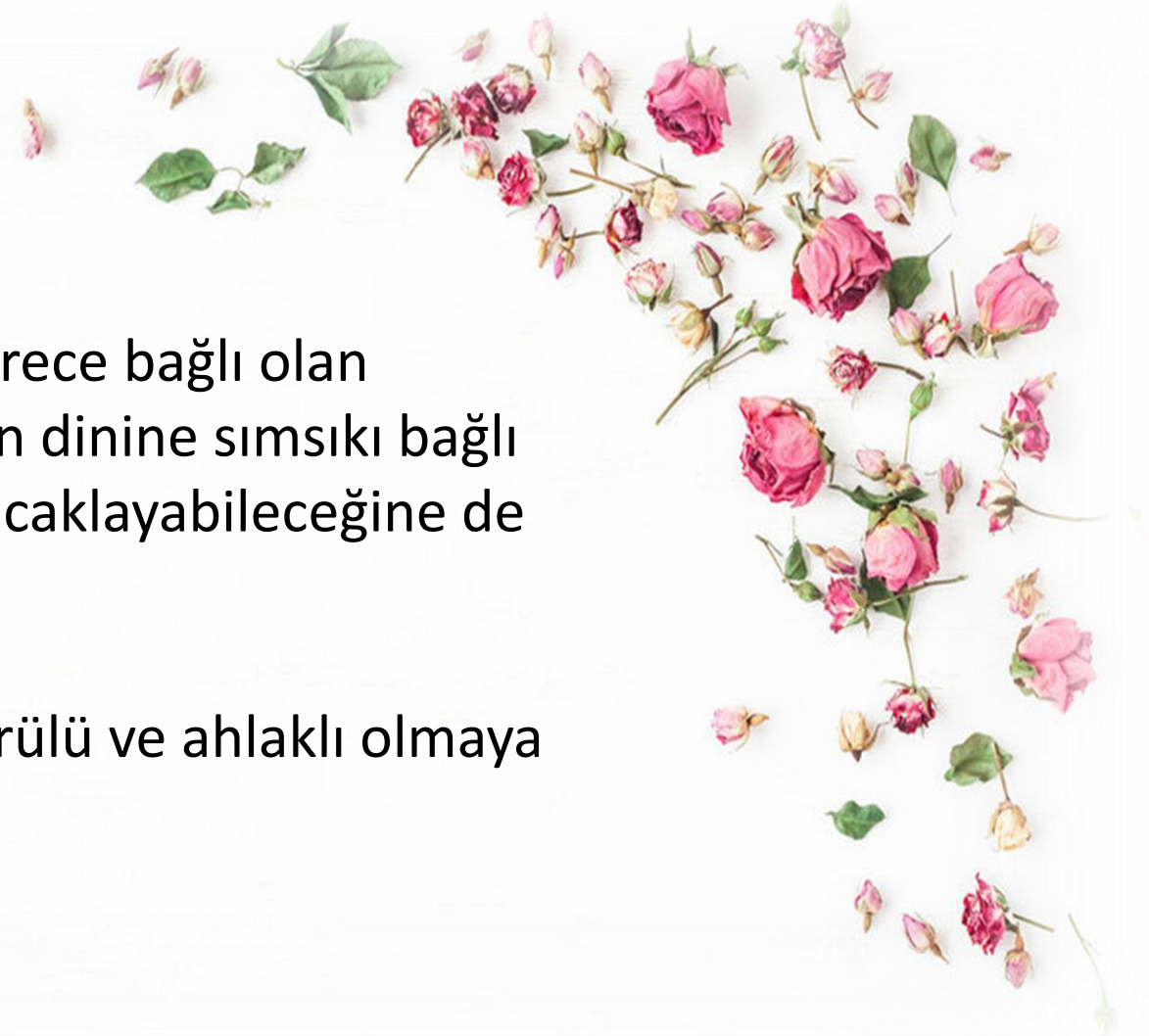
Mevlevilik

- Mevlana'nın en önemli eseri «Mesnevi»dir.
- «Mesnevi» adlı eserinde; dürüstlük, cömertlik, sabır ve alçak gönüllülük gibi ahlaki değerlere sahip olunması gerektiğini sıkça tavsiye etmiştir.

Mevlevilik

- Kur'an ve sünnete son derece bağlı olan Mevlana, bir Müslüman'ın dinine sınırsız bağlı olarak bütün insanlığı kucaklayabileceğine de inanan bir bilgindir.
- Mevlana, insanları hoşgörülü ve ahlaklı olmaya davet etmiştir.

Mevlevilik

- Mevleviliğe göre tasavvufi eğitimin amacı, insanın kendini tanımasını ve bulmasını sağlamaktır.
- Allah'ı (c.c.) gerçek anlamda tanımayanlar, O'na (c.c.) kul olmayanlar dünyanın, altın ve gümüşün kölesi olurlar.

Mevlevilik

- Olgun bir mümin olmak isteyen kişi, benlik duygusundan sıyrılmalı, nefsinin arzularına hâkim olmalı ve nefsini hesaba çekmelidir.
- İnsan her durumda ölçülü hareket etmelidir. Çok yiyip içmemeli, nefsini terbiye etmeye, arzularını kontrol altına almaya gayret etmelidir.

Mevlevilik

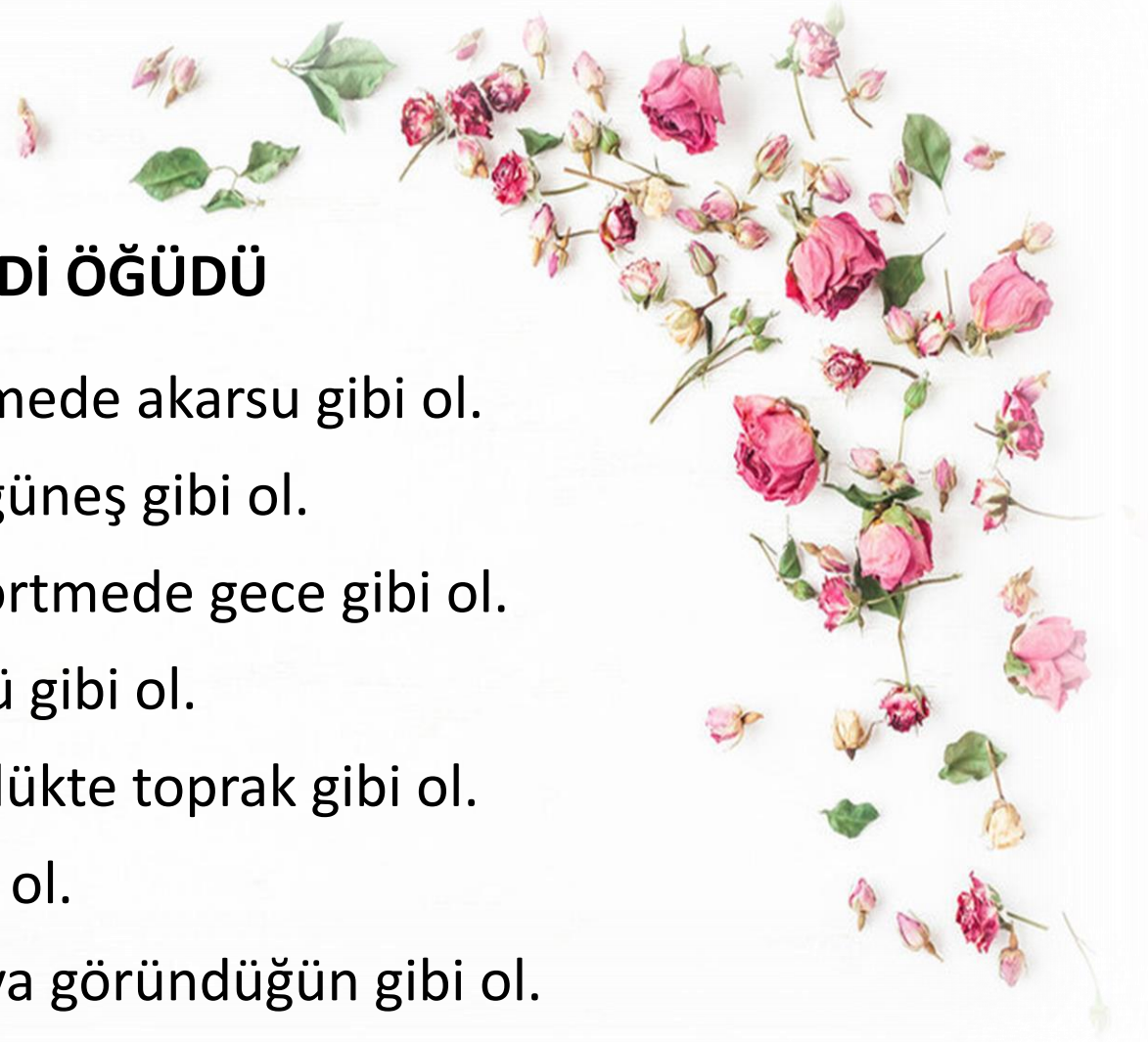
- Mevlana'ya göre insan öncelikle kendi nefsini ıslah etmek, kendi kusur ve eksikliklerini düzeltmek için çaba harcamalıdır.
- Kendini ıslah etmekten âciz bir insanın, başkalarının ayıplarıyla meşgul olması anlamsız ve faydasızdır.

Mevlevilik

MEVLÂNA'NIN YEDİ ÖĞÜDÜ

- Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol.
- Şefkat ve merhamette güneş gibi ol.
- Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol.
- Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol.
- Tevazu ve alçak gönüllülükte toprak gibi ol.
- Hoşgörülükte deniz gibi ol.
- Ya olduğun gibi görün, ya görüdüğün gibi ol.

Mevlevilik

«Kimle gezdiğinizize, kimle arkadaşlık ettiğinizize dikkat edin. Çünkü bülbül güle, karga çöplüğe götürür.»

(Hz. Mevlana)

Mevlevilik

- Mevlevilikte sema ve çilenin büyük önemi vardır.
- Mevlevilikte, musiki eşliğinde ve belli bir düzen içerisinde yapılan, insanın kulluk şuuruna ulaşmasını temsil eden törene sema denir.

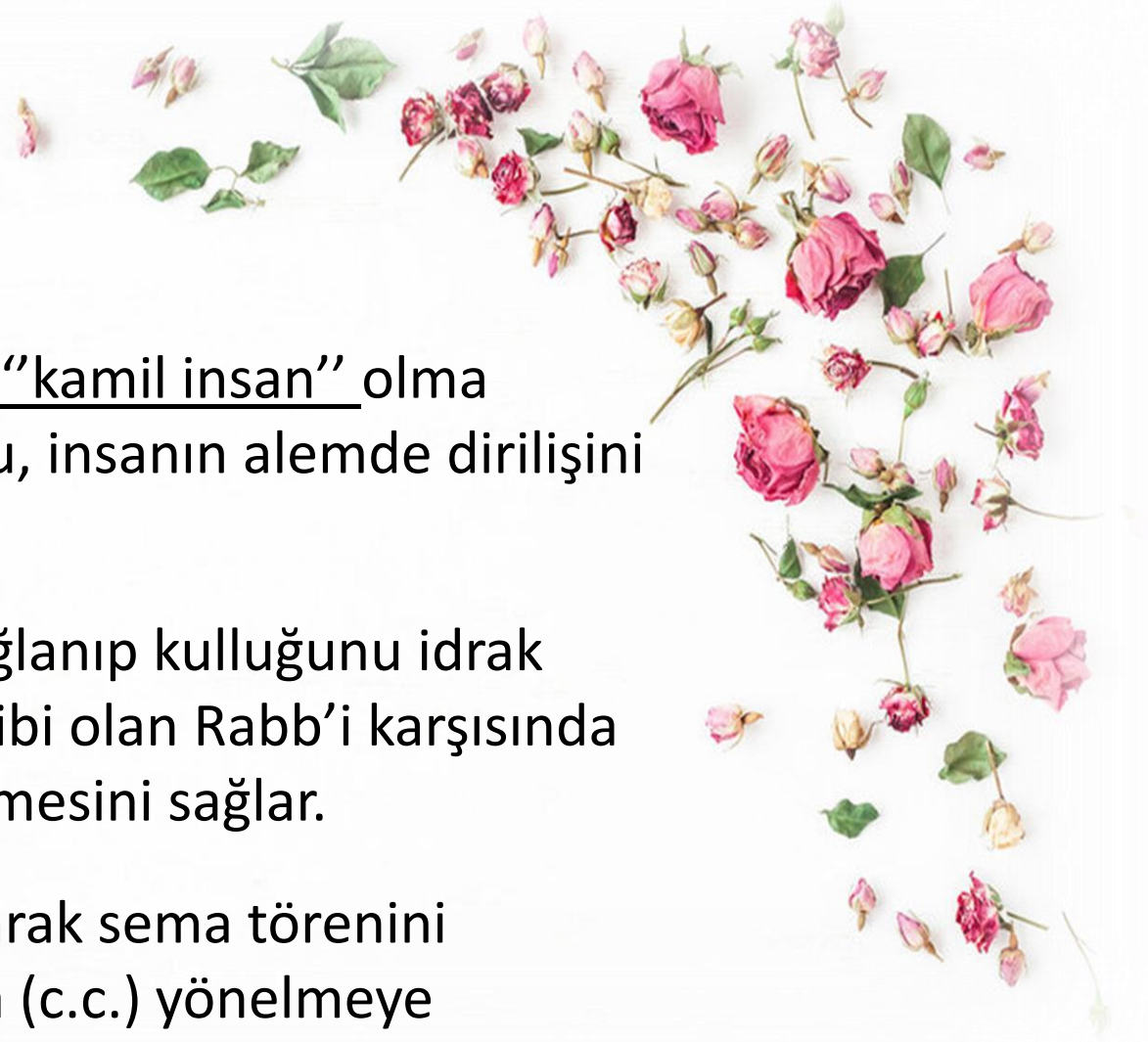
Mevlevilik

- **Sema**; ney ve kudüm gibi musiki aletleri eşliğinde dönerek yapılan bir ayindir.

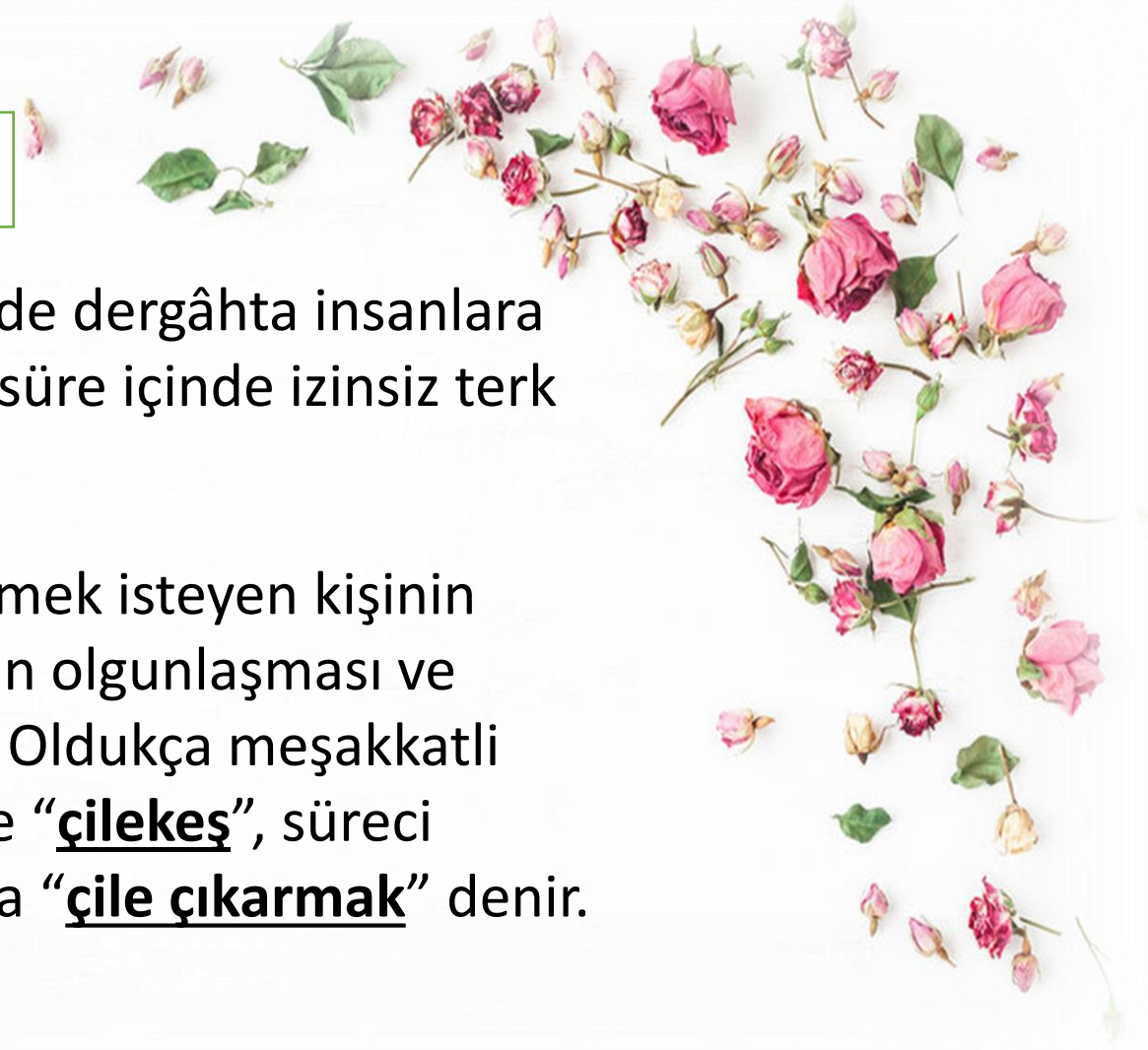
Mevlevilik

- Sema; sembolik olarak insanın “kamil insan” olma serüvenini, kainatın oluşumunu, insanın alemde dirilişini anlatır.
- İnsanın Allah’a (c.c.) aşk ile bağlanıp kulluğunu idrak etmesini, kuvvet ve kudret sahibi olan Rabb’i karşısında acizliğini kavramasını ve hissetmesini sağlar.
- Bu yüzden Mevleviler toplu olarak sema törenini yaparak kulluk bilinci ile Allah’a (c.c.) yönelmeye çalışırlar.

Mevlevilik

- **Çile** ise belirli bir süre içinde dergâhta insanlara faydalı olmak, dergâhı bu süre içinde izinsiz terk etmemektir.
- Çile, Mevlevilik yoluna girmek isteyen kişinin manevi ve ahlaki bakımdan olgunlaşması ve eğitilmesi sürecini kapsar. Oldukça meşakkatli olan bu sürece giren kişiye “**çilekeş**”, süreci başarıyla tamamlamaya da “**çile çıkarmak**” denir.

BU DERSİMİZDE NELER ÖĞRENDİK ?

Tasavvufi yorum biçimlerinden;
Mevlevilik
hakkında bilgi sahibi olduk.

Hazırlayan
Mehmet Akif ARKLAN